

YrkesHögskolan

OMRÅDESANALYS 2024

Trädgård

Myndigheten för yrkeshögskolan

Innehållsförteckning

Inledning	3
Innehåll.....	4
Yrkehögskolans utbildningsinriktningar.....	4
Avstämningar.....	4
Yrkehögskolans statistik.....	5
Bedömning av platsernas utveckling.....	5
Trädgård	6
Utfall ansökan 2023.....	7
Efterfrågan på kompetens på 3–5 års sikt.....	11
Regionalt utbud och regional efterfrågan.....	15
Bedömning av utvecklingen för nya platser med start 2025.....	18
Definitioner	19

Inledning

Det här är ett analysunderlag som visar hur myndigheten ser på utbildningarnas resultat, efterfrågan på kompetens och utvecklingen av utbildningsplatser inom en viss utbildningsinriktning – eller en gruppering av utbildningsinriktningar som har en koppling till varandra.

I underlaget presenteras statistik avseende pågående och beviljade utbildningsplatser, resultat för en utbildningsinriktning, eller en gruppering av utbildningsinriktningar samt information om efterfrågan. Varje presentation avslutas med en bedömning av hur myndigheten ser på utvecklingen av utbildningsplatser inom en viss utbildningsinriktning och hur många platser som kan beviljas för start 2025.

Bedömningen bygger på en avvägning av vad som är rimligt att bevilja utifrån en rad faktorer, där de tre främsta är

- det ekonomiska utrymme som myndigheten beräknar ha för att bevilja statsbidrag och särskilda medel för programmen
- dimensionering av redan beviljade platser och pågående utbildningar
- efterfrågan på kompetens.

Det bör understrykas, att det kan finnas skillnader gentemot bedömningen och den efterfrågan på kompetens som finns. Myndigheten har begränsade medel och en mängd prioriteringar måste göras mellan samtliga utbildningsinriktningar. Det kan innebära att efterfrågan inte kan matchas med motsvarande antal utbildningsplatser. Andra faktorer kan också påverka och som leder till att det inte är rimligt att genomföra en ökning av en utbildningsinriktning.

Enligt förordningen (2011:1162) med instruktion för Myndigheten för yrkeshögskolan ska myndigheten analysera arbetsmarknadens behov av utbildningar inom yrkeshögskolan.

Målsättningen med områdesanalysen är att bidra till ökad transparens och tydlighet. Underlaget kan både hänvisas till inför det att en ansökan öppnar och vid bedömning och kan förhoppningsvis bidra till att skapa en röd tråd från den enskilda ansökan till myndighetens beslut. Det är värt att understryka att bedömningen av en utbildningsansökan väger in fler faktorer än just områdesanalyserna.

Innehåll

Strukturen är densamma för samtliga områdesanalyser. Varje områdesanalys innehåller följande information:

- utfall av årets ansökan och det nya utbildningsutbudet
- resultat från genomförda utbildningar
- beskrivning av efterfrågan på 3–5 års sikt
- regionalt utbud och regional efterfrågan
- bedömning av nya platser.

Yrkeshögskolans utbildningsinriktningar

Det finns drygt 200 utbildningsinriktningar inom yrkeshögskolan. Till varje utbildningsinriktning hör en SUN-kod som myndigheten har tagit fram genom att utgå från Svensk utbildningsnomenklatur (SUN). All statistik som presenteras är uppbyggd efter detta system.

Varje utbildningsinriktning leder till en yrkesroll eller flera närliggande yrkesroller. Det finns också utbildningsinriktningar som kategoriseras som "övriga" utbildningsinriktningar. Dessa övriga SUN-koder kan innehålla både specifika utbildningar för vilka det av någon anledning saknas en dedikerad inriktning, eller mer obestämbare utbildningar som inte passar in i några av de andra SUN-koderna.

Antalet utbildningsinriktningar kan förändras över tid. Myndigheten kan ta bort eller lägga till SUN-koder beroende på utvecklingen på arbetsmarknaden.

Avstämningar

I framtagandet av denna områdesanalys har avstämningar skett med olika berörda branscher eller andra relevanta aktörer som kan bidra till att ge en samlad bild av efterfrågan på kompetens på nationell och regional nivå.

Yrkeshögskolans statistik

Det finns en hel del statistik om yrkeshögskolan och för den som vill veta mer hänvisas till myh.se och scb.se.

Här presenteras endast en begränsad del och det statistiska underlaget som tas upp är

- statistik över pågående och beviljade utbildningsplatser per utbildningsinriktning
- examensgrad från avslutade utbildningar per utbildningsinriktning
- andel i arbete från avslutade utbildningar per utbildningsinriktning
- arbetets överensstämmelse med utbildningen per utbildningsinriktning
- utnyttjade platser per utbildningsinriktning.

Statistik över pågående och beviljade utbildningsplatser utgör en grund för dimensionering av nya utbildningsplatser. Det som är särskilt relevant att visa i detta sammanhang är statistik över platser per slutår, för att illustrera vilket utflöde av kompetens som utbildningarna kan bidra med per år om alla beviljade platser utnyttjas.

Statistiken visar också var i landet beviljade utbildningar är placerade. Utbildningar inom yrkeshögskolan ska ha en utifrån arbetslivet lämplig regional placering och den regionala efterfrågan är en viktig aspekt vid beviljandet av nya platser.

Examensgrad, andel i arbete, arbetets överensstämmelse med utbildningen samt utnyttjade platser är alla olika sätt att mäta utbildningarnas resultat per utbildningsinriktning.

Bedömning av platsernas utveckling

Det nya underlaget avslutas med en bedömning av hur antalet platser per utbildningsinriktning kommer att utvecklas och hur många platser som kan beviljas för start 2025.

Bedömningen är inte ett facit över hur det kommer att bli. Antalet platser kan komma att bli lägre eller högre än bedömningen. Det beror på en mängd faktorer såsom bedömning av ansökningar, förändringar i vår omvärld och hur mycket statsbidrag eller särskilda medel som kan fördelas mellan alla utbildningsinriktningar.

Trädgård

Denna områdesanalys omfattar de utbildningsinriktningar som bidrar till kompetensförsörjningen inom trädgårdsbranschen.

Trädgårdsanläggare

SUN-KOD
622ca

Trädgårdsodlare

SUN-KOD
622cb

Arborist

SUN-KOD
622ce

**Arbetsledare inom
trädgårdsanläggning/förvaltning**

SUN-KOD
622cf

Arbetsledare inom trädgårdsodling

SUN-KOD
622cg

Utfall ansökan 2023

Utbildningsinriktningar	Ansökningar	Beviljade ansökningar
Trädgårdsanläggare	4	2
Trädgårdsodlare	1	0
Arborist	2	1
Arbetsledare inom trädgårdsanläggning/ förvaltning	2	2
Arbetsledare inom trädgårdsodling	0	0

Källa: MYH.

Pågående och beslutade platser per utbildningsinriktning och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år som kommande beslut kan påverka.

Utbildningsinriktningar	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Trädgårdsanläggare	85	85	85	85	30	
Trädgårdsodlare	46	66	66			
Arborist	48	48	48	48	24	
Arbetsledare inom trädgårdsanläggning/förvaltning	209	235	265	185	50	
Arbetsledare inom trädgårdsodling			44	44	44	

Källa: MYH.

Platser som beviljas efter ansökan 2024 påverkar i huvudsak slutåren 2026–2027 och framåt. Detta beroende på att flertalet av utbildningarna är mellan 200 och 400 yrkeshögskolepoäng. Nya platser kan fyllas på vid varje ansökanstillfälle och på så vis byggs utflödet på framåt.

Utöver dessa platser beviljades utbildningsinriktningen arbetsledare inom trädgårdsanläggning/förvaltning fem platser inom YH-flex 2023 och 16 platser 2024. Utbildningsinriktningen arborist beviljades 20 platser inom YH-flex 2024.

Det finns ytterligare områdesanalyser som kan vara relevanta för trädgårdsbranschen. Det är *Livsmedelsproduktion* samt *Lantbruk och vattenbruk*.

Resultat från genomförda utbildningar

Examensgraden de tre senaste åren.

Utbildningsinriktningar	2020	2021	2022
Trädgårdsanläggare	63 %	53 %	46 %
Trädgårdsodlare
Arborist	61 %	71 %	79 %
Arbetsledare inom trädgårdsanläggning/förvaltning	77 %	70 %	78 %
Arbetsledare inom trädgårdsodling	94 %
Totalt för yrkeshögskolan	72 %	70 %	67 %

Källa: SCB.

Om en cell är prickad betyder det att antalet observationer är för få för att kunna visas.

Andel i arbete och arbetets överensstämmelse med utbildningen helt eller till största delen året efter examen (avser examinerade 2022).

		Överensstämmelse arbete – utbildning		
Utbildningsinriktningar	Andel i arbete, procent	Helt/till största delen, procent	Till viss del, procent	Inte alls, procent
Arbetsledare inom trädgårdsanläggning/förvaltning	91 ± 4	69 ± 6	22 ± 6	9 ± 4
Totalt för yrkeshögskolan	89 ± 1	66 ± 1	25 ± 1	9 ± 0

Angivet med 95 procents konfidensintervall.

Källa: MYH och SCB.

För resterande utbildningsinriktningar redovisas inga resultat. De saknar antingen data eller har för få observationer för att kunna visas.

En nyhet i årets områdesanalyser är det nu går att visa uppgift även för de utbildningsinriktningar som har haft för få svarande och/eller examinerade för att resultat ska kunna publiceras. Detta har åstadkommit genom en sammanräkning av de tre senaste årens resultat. Därmed kan resultat nu visas även för utbildningsinriktningen arborist.

Andel i arbete och arbetets överensstämmelse med utbildningen året efter examen (examinerade 2020–2022 sammanräknat).

		Överensstämmelse arbete – utbildning		
Utbildningsinriktningar	Andel i arbete, procent	Helt/till största delen, procent	Till viss del, procent	Inte alls, procent
Arborist	93 ± 6	75 ± 10	23 ± 10	..
Totalt för yrkeshögskolan	89 ± 0	65 ± 0	24 ± 0	10 ± 0

Felmarginal angiven med 95 procents konfidensintervall.

Källa: MYH.

Om en cell är prickad betyder det att antalet observationer är för få för att kunna visas.

Andel utnyttjade platser per startår.

Utbildningsinriktningar	2021	2022	2023
Trädgårdsanläggare	51 %	22 %	9 %
Trädgårdsodlare	–	0 %	27 %
Arborist	0 %	2 %	0 %
Arbetsledare inom trädgårdsanläggning/förvaltning	1 %	8 %	11 %
Arbetsledare inom trädgårdsodling	–	–	–
Totalt för yrkeshögskolan	9 %	12 %	11 %

Källa: MYH.

Om en cell är streckad betyder det att uppgift saknas.

Reflektion över resultat från genomförda utbildningar

Flertalet av utbildningsinriktningarna i denna områdesanalys har de senaste åren haft en examensgrad i nivå med, eller högre än, genomsnittet för yrkeshögskolan totalt. För utbildningsinriktningen trädgårdsanläggare har dock examensgraden de senaste åren legat betydligt lägre än genomsnittet för yrkeshögskolan totalt. Examensgraden för trädgårdsanläggare har dessutom sjunkit det senaste året.

Andelen i arbete ett år efter examen är hög för utbildningsinriktningarna arbetsledare inom trädgårdsanläggning/förvaltning samt arborist. Även överensstämmelsen mellan arbete och utbildning är hög för dessa utbildningsinriktningar. För övriga utbildningsinriktningar kan resultat ej redovisas.

Andelen outnyttjade platser är låg för utbildningsinriktningarna arborist och arbetsledare inom trädgårdsanläggning/förvaltning. För trädgårdsodlare har andelen outnyttjade platser ökat kraftigt år 2023. För trädgårdsanläggare har andelen outnyttjade platser däremot sjunkit markant 2023. För mindre utbildningsinriktningar är det inte ovanligt med större svängningar i resultaten, exempelvis till följd av en inställd omgång.

Slutsats

Resultaten tyder på att kompetensförsörjningen från yrkeshögskolan kan bli bättre. Utbildningsanordnare och arbetsliv bör arbeta för att minska andelen outnyttjade platser för utbildningar till trädgårdsodlare, samt öka examensgraden för utbildningar till trädgårdsanläggare. Myndigheten uppmanar även anordnare att bara söka så många platser per utbildning som man bedömer kommer att kunna fyllas med studerande. Detta då det råder hård konkurrens om de medel som myndigheten har att fördela och fler utbildningar kan beviljas i stället för att platser ska stå outnyttjade.

Efterfrågan på kompetens på 3–5 års sikt

Trädgårdsodling

Trädgårdsodling handlar om odling av grönsaker, bär, frukt, svamp, plantskoleväxter och prydnadsväxter i växthus och på friland. Inom trädgårdsodling behövs såväl biologisk som teknisk kunskap för att uppnå hög kvalitet på de produkter som odlas. Det är till exempel viktigt med kunskap om klimatstyrning och växtnäringsstyrning. Förutsättningarna och anställningsbehoven varierar dock mellan de olika produktionsområdena. För plantskoleväxter och växthusodling är säsongen till exempel betydligt längre än för bärodling, som har en kort och intensiv säsong.

Till området kan också föras de nya typer av odlingar som har dykt upp på senare år och som benämns urban odling eller vertikalodling. Där utnyttjas ytor och platser som normalt inte används för odling för produktion av främst sallad och örter. Den typen av odling kan dock inte lösa alla behov. Dels kan inte basvaror som till exempel vete och ris odlas, dels kräver denna typ av odling mycket energi eftersom LED- belysning används för att möjliggöra odling inomhus. Det krävs även energi för att reglera och kontrollera inomhusklimatet. Det är dock en utveckling värd att bevaka och som kan utgöra en del i den framtida livsmedelskedjan. Enligt myndighetens branschkontakter finns det dock idag framför allt ett behov av bredare och mer generella odlingsutbildningar framför mer specifika sådana.

I den nationella livsmedelsstrategin slås fast att Sveriges livsmedelsproduktion behöver öka, utan att ge avkall på miljöhänsyn och djurvälstånd. En ökad livsmedelsproduktion anses kunna bidra till en ökad självförsörjningsgrad av livsmedel liksom en minskad sårbarhet i livsmedelskedjan. Men en ökad livsmedelsproduktion förutsätter också att företagen kan anställa rätt kompetens och här finns det enligt trädgårdsbranschen en del utmaningar i form av kompetensbrist.

Inom utbildningsinriktningen trädgårdsodlare finns utbildningar som leder till yrkesroller som exempelvis förädlingsodlare och stadsodlare. Inom utbildningsinriktningen arbetsledare inom trädgårdsodling finns utbildningar som leder till yrkesrollen trädgårdsmästare, med inriktning mot odling. Enligt Arbetsförmedlingens webbsidor för att hitta olika yrken, kan trädgårdsmästare till exempel leda arbetet vid trädgårdsföretag eller parkanläggningar. De har ofta ansvar för organisering och planering, men kan också delta i det löpande arbetet. Det är även vanligt att trädgårdsmästare arbetar inom handel som specialister på till exempel stora trädgårdscenter.

Yrkesrollerna odlare och trädgårdsmästare ingår i yrkesgrupperna 6112 – trädgårdsodlare samt 6111 – odlare av jordbruksväxter, frukt och bär. Arbetsförmedlingen gör ingen yrkesprognos för dessa yrkesroller eftersom underlaget är begränsat. Men enligt myndighetens branschkontakter finns det generellt en stor efterfrågan på arbetsledare inom trädgårdsbranschen, samt ett behov av personer med praktisk ämneskunskap inom exempelvis odling med fokus på plantskolor.

I rapporten *Morgondagens kompetenser i livsmedelsproduktionen från Region Skåne, Region Östergötland samt Västra Götalandsregionen* (2019) nämns att storleksrationaliseringen sker mycket fort inom den svenska trädgårdsproduktionen, vilket gör att behovet av kompetens inom arbets- och driftledning blir allt viktigare. Vidare betonas att både trädgårdsodling och övrigt lantbruk har många tekniska inslag. Modern teknik som sakernas internet (IoT) har gjort sitt intåg och möjliggör insamling och analys av stora mängder data. Det innebär också att det blir allt viktigare att kunna ta till sig ny teknik och kunna dra nytta av den i sin verksamhet. Odling i växthus innebär en form av processtyrning då ljus, temperatur, bevattning och klimat måste kontrolleras av avancerade tekniska system. Efter dialog med branschen bedömer myndigheten att slutsatserna i rapporten är fortsatt aktuella även om det gått en tid sedan den publicerades.

Det kan finnas alternativa utbildningsvägar till yrkesroller inom odling, men dessa leder generellt inte till samma yrkesroller som yrkeshögskolans utbildningar. Grundläggande utbildning finns inom gymnasieskolans naturbruksprogram med inriktning mot trädgård eller lantbruk, eller inom Komvux och Yrkesvux. Flera folkhögskolor ger dessutom olika odlingskurser, ofta med fokus på självhushåll och småskalig odling. Men folkhögskolornas utbildningar saknar i regel kurser inom mer storskalig produktion och försäljning vilket efterfrågas av branschen. Det finns även utbildning på högskolenivå. Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) har till exempel utbildning till trädgårdsingenjör med inriktning odling samt masterutbildning till hortonom. En hortonom arbetar dock i regel mer i en rådgivande expertroll.

Arborist

Träd utgör en viktig del i bebyggda områden. I Boverkets handbok till plan och bygglagen betonas att grönska inte bara ökar attraktiviteten i bebyggda miljöer utan också bidrar till att minska buller och luftföroreningar. Men det krävs kunskap och insatser dels för att träd ska trivas, dels för att de inte ska orsaka problem i form av exempelvis säkerhetsrisker. Arborister är trädspecialister som beskär och faller träd i såväl städer som trädgårdar. Denna yrkesroll ingår i yrkesgruppen 6113 – trädgårdsanläggare m.fl. Vid tiden strax innan publicering av denna områdesanalys gör Arbetsförmedlingen bedömningen att det på nationell nivå är små möjligheter till arbete för trädgårdsanläggare 2024. Det kan dock finnas regionala skillnader. Efterfrågan bedöms vara oförändrad på fem års sikt.

Området är ett exempel på kopplingen mellan samhällsbyggnadsområdet och den gröna sektorn. I regeringens strategi för levande städer betonas att en hållbar stadsutveckling bör utgå från en helhetssyn på hur städer ska omfatta miljömässiga, sociala och ekonomiska dimensioner. Där beskrivs vidare att grönska ska prioriteras eftersom den stadsnära grönskan bidrar till livskvalitet och kan förbättra folkhälsan. Grönskan kan också bidra till så kallade ekosystemtjänster som att rena luft och ta hand om dagvatten.

Yrkeshögskolan är den enda formella utbildningsvägen till att bli arborist då det saknas utbildning via högskolan eller folkhögskolan. Det kan dock finnas kurser som erbjuds i privat regi.

Trädgårdsanläggning

Inom utbildningsinriktningen trädgårdsanläggare finns utbildningar som leder till yrkesrollen trädgårdsanläggare. Här finns även utbildningar med fokus på förvaltning och underhåll. Inom utbildningsinriktningen arbetsledare mot trädgårdsanläggning/förvaltning finns utbildningar med fokus på arbetsledning. Yrkesrollen trädgårdsanläggare ingår i yrkesgruppen 6113 – trädgårdsanläggare m.fl. Vid tiden strax innan publiceringen av denna områdesanalys gör Arbetsförmedlingen bedömningen att det på nationell nivå är små möjligheter till arbete för trädgårdsanläggare 2024. Det kan dock finnas regionala skillnader. Efterfrågan bedöms vara oförändrad på fem års sikt. I myndighetens dialog med branschen framkommer dock att det finns utmaningar att rekrytera kompetens inom såväl trädgårdsanläggning som underhåll och förvaltning. Som jämförelse kan nämnas att enligt Svenskt Näringslivs rekryteringsenkät 2023/2024 uppger 76 procent av de gröna arbetsgivarna att det varit svårt eller mycket svårt att rekrytera kompetens sex månader innan enkäten genomfördes.

Trädgårdsanläggare arbetar med att anlägga utemiljöer som till exempel privata trädgårdar eller parker. Det finns även kopplingar mellan trädgårdsanläggning och hållbar samhällsplanering. I samband med att klimatet förändras förutspås extremväder bli allt vanligare. Det innebär bland annat att det kan komma mycket stora nederbörds mängder på kort tid. I stadsmiljöer kan detta kräva åtgärder som till exempel anläggning av dammar och grönområden som kan ta hand om överskottsvatten. Här kan yrkesroller inom trädgårdsanläggning vara relevanta.

Vad gäller alternativa utbildningsvägar finns grundläggande utbildning inom gymnasieskolans naturbruksprogram med inriktning mot trädgård. Mark- och anläggning finns med som en inriktning på gymnasieskolans bygg- och anläggningsprogram. Det kan även finnas relevant grundläggande utbildning inom Komvux och Yrkesvux. Det finns enstaka kurser inom folkhögskolan, till exempel med inriktning mot trädgårdsdesign och trädgårdsskötsel. Det finns även utbildning på högskolenivå. SLU har till exempel utbildning till trädgårdsingenjör med inriktning design och landskapsingenjör. Högskolans utbildningar saknar dock den praktiska förankringen som yrkeshögskolans utbildningar har och leder därför till andra yrkesroller.

Vidareutbildning för yrkesverksamma inom trädgård

Yrkeshögskolans kurser kan vara ett bra verktyg för kompetensutveckling av redan yrkesverksamma. Även YH-flex kan vara en metod för att höja kompetensen hos personer med viss yrkeserfarenhet.

Det har beviljats en hel del YH-kurser inom utbildningsinriktningarna i denna områdesanalys och antalet kurser har också successivt ökat från startåret 2020.

Inom arborist har beviljats kurser i beskärningshandledning.

Inom trädgårdsanläggning har beviljats kurser inom exempelvis dagvattenhantering, våtmarker, att tillvarata trädens nytta i staden, underhåll och anläggning av stenmurar samt

markbyggnad. När det gäller trädgårdsanläggning nämner myndighetens branschkontakter också ett behov av kompetens inom bjälklag och takträdgårdar samt inom kalkylering.

Inom trädgårdsbruk har beviljats kurser inom specialiserad växtkompetens, invasiva växter, mångfaldsinriktad naturvård, hållbar förvaltning och utveckling av växtmiljöer, skötsel och anläggning av ängar samt förvaltning av kulturhistoriskt värdefulla trädgårdsanläggningar. Andra fördjupande kurser som enligt branschen behövs är inom växtnäring, växtskydd, och klimatstyrning i växthus.

I myndighetens kontakt med branschen framkommer att den gröna omställningen bland annat leder till ett ökat behov av kompetens kopplat till dagvattenhantering samt kunskap om biologisk mångfald.

Det kan även finnas relevanta kurser inom andra utbildningsinriktningar inom exempelvis ekonomi, samhällsbyggnad och byggteknik.

I tabellen nedan visas det totala antalet beviljade platser för områdesanalysens utbildningsinriktningar per startår.

Platser per startår	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Totalt
Arborist			35	60			95
Trädgårdsanläggare	25	99	195	290	270	100	979
Övriga utbildningar trädgårdsbruk	25		95	145	85	43	393
Totalsumma	50	99	325	495	355	143	1 467

Källa: MYH.

Regionalt utbud och regional efterfrågan

Nedanstående tabeller visar antal platser som avslutas per år i respektive region/län. Antal platser innebär tillgängliga utbildningsplatser och det är inte säkert att det motsvarar antal personer som examineras.

Utbildning till *trädgårdsanläggare*. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Skåne och Stockholm*	30	30	30	30		
Skåne	55	55	55	55	30	

Källa: MYH.

Utbildning till *trädgårdsodlare*. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Södermanland	32	32	32			
Västernorrland		20	20			
Västra Götaland	14	14	14			

Källa: MYH.

Utbildning till *arborist*. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Skåne	24	24	24	24	24	
Stockholm	24	24	24	24		

Källa: MYH.

Utbildning till arbetsledare inom trädgårdsanläggning/förvaltning. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Blekinge	26	26	26	26		
Skåne	30	30	60	30	30	
Stockholm	50	70	50	50	20	
Uppsala	30	56	56	26		
Västerbotten	20		20			
Västra Götaland	53	53	53	53		

Källa: MYH.

Utbildning till arbetsledare inom trädgårdsodling. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Skåne			24	24	24	
Stockholm			20	20	20	

Källa: MYH.

Tabellerna ovan visar att det finns en viss koncentration av utbildningsplatser till storstads-länen, framför allt Skåne och Stockholm. Men enligt myndighetens branschkontakter finns det ett behov av kompetens över en större del av landet, det är till exempel relativt få platser i de norra delarna av landet. Efterfrågan på arborister och trädgårdsanläggare är enligt myndighetens kontakter med branschen särskilt stor i större städer.

Regionalt utvecklingsansvariga

Myndigheten för också en dialog om efterfrågan på kompetens med regionernas utvecklingsansvariga (RUA). Regionerna besvarar varje år en regional enkät som myndigheten skickar ut gällande efterfrågan på kompetens för de olika utbildningsinriktningarna inom yrkeshögskolan. Det utbud som regionerna har svarat på var det som gällde 2023 och nya

platser kan ha tillkommit sedan dess. Att en region inte har svarat på vilka behov som föreligger behöver inte betyda att det saknas efterfrågan på kompetens inom en utbildningsinriktning. Nedan presenteras en kort sammanfattning av de inkomna svaren.

Trädgårdsanläggare

Här svarar Region Skåne att antalet platser i den egna regionen bör bibehållas utifrån 2023 års utbildningsutbud. Även Region Östergötland betonar att det finns ett stort behov av kompetens inom anläggning/skötsel och underhåll av gröna miljöer i regionen.

Trädgårdsodlare

Här svarar Västra Götalandsregionen samt Region Sörmland att antalet platser i den egna regionen bör bibehållas utifrån 2023 års utbildningsutbud. Region Sörmland lyfter att det finns stora behov av kompetens inom trädgård. Även Region Östergötland betonar att det finns ett stort behov av kompetens inom trädgård och odling. Region Uppsala nämner också ett behov av odlingskompetens i regionen.

Arborist

Här svarar Region Skåne att antalet platser i den egna regionen bör bibehållas utifrån 2023 års utbildningsutbud.

Arbetsledare inom trädgårdsanläggning/förvaltning

Här har följande regioner svarat att antalet platser i den egna regionen bör bibehållas utifrån 2023 års utbildningsutbud: Västra Götalandsregionen, Region Uppsala, Region Skåne, Region Västerbotten och Region Blekinge. Region Östergötland betonar att det finns ett behov av utbildade medarbetare inklusive arbetsledare inom trädgård, odling, anläggning/skötsel och underhåll av gröna miljöer.

I myndighetens dialog med regionerna har det tidigare år även framkommit att flera regioner ser hur företag behöver tillgång till personer med rätt kompetens för att kunna öka den inhemska livsmedelsproduktionen på ett hållbart sätt som ligger i linje med den nationella livsmedelsstrategin.

Bedömning av utvecklingen för nya platser med start 2025

Trädgårdsodling

Myndigheten bedömer att utflödet från dessa båda utbildningsinriktningar bör bibehållas alternativt öka något då det finns begränsat med alternativa utbildningsvägar till de yrkesroller som yrkeshögskolans utbildningar leder till.

Arborist

Myndigheten bedömer att dimensioneringen för utbildningsinriktningen arborist bör bibehållas, alternativt öka något, då arborister har en viktig del i arbetet för en hållbar stadsmiljö och det saknas alternativa utbildningsvägar för att nå yrket.

Trädgårdsanläggning/förvaltning

Myndigheten bedömer att tyngdpunkten i utbildningsutbudet för de utbildningsinriktningar som omfattas av denna områdesanalys även fortsättningsvis bör ligga på de båda utbildningsinriktningarna inom anläggning och förvaltning, eftersom det finns begränsat med alternativa utbildningsvägar till dessa yrkesroller. Myndigheten bedömer vidare att utflödet från dessa utbildningsinriktningar bör bibehållas, alternativt öka något.

Som beskrivs inledningsvis är bedömningen inte ett facit över hur det kommer att bli. Antalet platser kan komma att bli färre eller fler än bedömningen. Det beror på en mängd faktorer såsom bedömning av ansökningar, förändringar i vår omvärld och hur mycket statsbidrag eller särskilda medel som kan fördelas mellan samtliga utbildningsinriktningar.

Bedömningen kommer att ses över årligen, i samband med att områdesanalyserna uppdateras.

DEFINITIONER

Andel i arbete	<p>De examinerades sysselsättning följs upp årligen via en enkät. Det huvudsakliga syftet är att ta reda på hur stor andel av de examinerade som har ett arbete året efter examen och hur väl arbetet överensstämmer med utbildningen.</p> <p>Andel i arbete avser examinerade som har uppgett att de har arbete året efter sin examen. Studerande på utbildningar som inte ger examen eller som inte har tagit examen ingår inte i undersökningen.</p>
Arbetets överensstämmelse med utbildningen	<p>Arbetets överensstämmelse med utbildningen, för examinerade som uppgett att de har ett arbete året efter sin examen, mäter hur väl arbetet överensstämmer med utbildningen enligt tre indelningar: helt eller till största delen, till viss del eller inte alls.</p> <p>Studerande på utbildningar som inte ger examen eller som inte har tagit examen ingår inte i undersökningen.</p>
Examensgrad	<p>Statistiska centralbyrån (SCB) är ansvarig för officiell statistik om yrkeshögskolan. Den officiella statistiken innehåller bland annat statistik om examinerade och examensgrad.</p> <p>Examensgrad beräknas som andel examinerade av antagna som bedrivit studier på utbildningar som ger examen.</p> <p>Examinerade avser antagna som har uppfyllt alla villkor för examen. Examinerade hänförs till det slutår som en utbildningsomgång har.</p> <p>För examinerade finns en eftersläpning i statistiken på grund av sena kompletteringar. Uppgifter för det senaste referensåret redovisas därför i november.</p>
Konfidensintervall	<p>Eftersom svarsbortfall förekommer är statistiken behäftad med viss osäkerhet. De redovisade procenttalen är därför skattningar med ett 95-procentigt konfidensintervall, vilket innebär att det sanna värdet ligger inom ett visst intervall med 95 procents säkerhet. Intervallet skrivs ut bredvid punktskattningen (andelen) med symbolen \pm, till exempel 90 ± 2. Det betyder att det sanna värdet, med 95 procents säkerhet ligger mellan 88 och 92 procent (SCB).</p>
Outnyttjade platser	<p>Outnyttjade platser avser summan av inställda platser och outnyttjade platser tre veckor efter start på varje enskild utbildningsomgång.</p>
SUN-inriktningar	<p>Svensk Utbildningsnomenklatur (SUN) är en klassificering av utbildningar som SCB ansvarar för. Den är en standard för klassificering av enskilda utbildningar samtidigt som den utgör ett system för aggregering av utbildningar till större grupper. Varje utbildning grupperas efter SUN-inriktning. Den mest aggregerade nivån är en position (en siffra). Den mest detaljerade nivån är fyra positioner (tre siffror och en bokstav).</p> <p>Myndigheten för yrkeshögskolan behöver dock kunna gruppera utbildningarna efter en mer detaljerad indelning än den officiella. Därför har myndigheten gjort en egen utvidgning av SUN genom att skapa en femte position bestående av ytterligare en bokstav. Syftet med den lokala utvidgningen är att komma närmare yrken och yrkesroller.</p>

Rätt kompetens i rätt tid.

Myndigheten för yrkeshögskolan

Myndigheten för yrkeshögskolan
Box 145, 721 05 Västerås
www.myh.se